

BESEDE ŽIVLJENJA JE ZBIRKA KNJIG, KI:

- OSVETLUJE IN RAZLAGA SVETO PISMO
- OŽIVLJA IN DOPOLNJUJE OSNOVNOŠOLSKI VEROUK
- PRIBLIŽUJE SVET UMETNOSTI IN KULTURE
- POVEZUJE BOŽJO BESEDO Z VSAKDANJIM ŽIVLJENJEM

BESEDE ŽIVLJENJA 1

BESEDE

ŽIVLJENJA

1

BESEDE ŽIVLJENJA

1

PRVA SPOZNAVANJA

Brat Francišek

Ljubljana 2014

Besede življenja 1
Prva spoznanja

Avtorji: Silvin Krajnc OFM,
Jelka Melik
Živa Melik

Ilustracije: Paola Bertolini Grudina

Oblikovanje in prelom: Tina Bruno

Izdala iz založila: Založba Brat Frančišek
Prešernov trg 4
1000 Ljubljana

Za založbo: Miran Špelič OFM

Tisk: Tiskarna Pleško, Medvode
Naklada: 2500 izvodov

© 2014, Založba Brat Frančišek

Imprimatur!
Nadškofjski ordinariat Ljubljana
št. 755/13
Ljubljana, 7. 6. 2013
prelat Anton Markelj, gen. vik.

<http://www.ofm.si/zbf>

PAPEŽ FRANČIŠEK OTROKOM O NUJNOSTI BRANJA EVANGELIJEV

Mi, Jezusovi učenci, smo poklicani biti osebe, ki poslušajo njegov glas ter njegove besede vzamejo zares. Hoditi je treba za Jezusom, da bi ga poslušali. Jezusa poslušamo preko njegove Besede, zapisane v evangeliju. Postavil vam bom vprašanje:

»Otroci, berete vsak dan kakšen odlomek iz evangelija? Da, ne... Da, ne... Polovica da, polovica ne. Nekateri da, nekateri ne. Vendar je pomembno!

Berete evangelij?

Dobro je imeti majhen evangelij in ga nositi s seboj v žepu ali v torbici ter prebrati kratek odlomek v katerem koli trenutku dneva. V katerem koli trenutku dneva vzamem iz žepa evangelij in nekaj malega preberem, kratek odlomek.

Tam, v evangeliju je Jezus, ki nam govori! Pomislite na to. Vedno imejte s seboj evangelij, saj je Jezusova Beseda. Tako ga boste lahko vedno poslušali.«

papež Frančišek

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

27-236.5(02.053.2)
27-47-23(02.053.2)

KRAJNC, Silvin
Besede življenja. 1, Prva spoznanja / [Silvin Krajnc, Jelka Melik, Živa Melik ;
ilustracije Paola Bertolini Grudina]. - Ljubljana : Brat Frančišek, 2014

ISBN 978-961-6873-30-7
1. Gl. stv. nasl. 2. Melik, Jelka 3. Melik, Živa
274689792

V ZAČETKU JE BOG USTVARIL NEBO IN ZEMLJO

KO SE JE ČAS DOPOLNIL, JE POSLAL SVOJEGA SINA

Ob izidu bibličnih katehez pod naslovom Besede življenja se veselimo, da so pater dr. Silvin Krajnc, dr. Jelka Melik in dr. Živa Melik po daljšem obdobju sodelovanja v iskanju poti do izvirov našega življenja uspeli pripraviti to delo za tisk. Veselim se, da kateheze temeljijo na Svetem pismu, ki je moje osebno življenjsko vodilo in strokovno področje. Sveto pismo predstavlja Božje razodetje v polnosti in odgovarja na vsa življenjska vprašanja. Te kateheze toplo priporočam, obenem pa izražam svoje veselje, spoštovanje in zahvalo za opravljeno delo. Pogled v širino in globino Besede življenja razkriva najprej osnovo vsega spoznanja o Bogu in človeku v razponu med začetkom in koncem vesolja in našega življenja. V nas budi veselje do življenja, hvaležnost za dar življenja in nezlomljivo upanje, ki sega onkraj sedanje resničnosti.

Prvi stavek Svetega pisma v svet antičnih mitov prinaša sporočilo, ki namesto množstva predstav o izvoru sveta prinaša spoznanje, ki so ga hebrejski preroki sprejeli kot razodetje, ki odpira čisto novo smer razumevanja obstoja Boga, človeka in sveta. Sveti Janez svoj evangelij, ki je veselo sporočilo o učlovečenju Božje Besede, naveže na to spoznanje in pravi: »Vse je nastalo po njem in brez njega ni nastalo nič, kar je nastalo« (1,3). V nekaterih drugih knjigah Stare in Nove zaveze pa je govor o stvarjenju novega neba in nove zemlje, o koncu sveta, ki pomeni obljubo izpolnitve celotnega Božjega načrta zgodovine sveta in človeštva. V Izaijevi knjigi v 65,17 na primer beremo: »Ustvaril bom novo nebo in novo zemljo, prejšnje ne bo več prihajalo v spomin in ne bo več prišlo na misel.«

Spoznanje o stvarjenju neba in zemlje pomeni v svetu nešteti nazorskih ponudb zdravilo za dušo in telo, ker naše misli in čustva varuje pred kaosom in jim daje krila z najbolj očitnim sadom stvarjenja sveta, z neustavljivim hrepenenjem po dovržitvi življenjskih načrtov in po izpolnitvi skritih želja duše. Spoznanje o stvarjenju, ki pomeni obljubo dovržitve vsega stvarstva, pa tudi za spopad s trpljenjem nudi spodbudo s pogledom onkraj vsega vidnega, z vero v neumrljivost naše duše in večnega življenja pri Bogu. Spoznanje o stvarjenju nam nudi ključ, da vsak trenutek našega življenja presojamo in doživljamo v luči večnosti.

Doživljanje čudeža sveta v vsakdanjem življenju, v vseh preprostih dejavnostih v stiku z okoljem in v vseh ustvarjalnih prizadevanjih znanosti in umetnosti, in končno v molitvi, ki pomeni višek naše skupnosti z Bogom na zemlji, navdihuje razlage in izraze navdušenja, kot ga izraža vzklik v Psalmu 8,4-6: »Ko gledam nebo, delo tvojih prstov, luno in zvezde, ki si jih utrdil: kaj je človek, da se ga spominjaš, sin človekov, da ga obiskuješ? Naredil si

ga malo nižjega od angelov, s slavo in častjo si ga ovenčal.« Ta vzklik se ujema s sklepom opisa stvarjenja sveta, ko je rečeno, da je Bog človeka ustvaril po svoji podobi: »Bog je ustvaril človeka po svoji podobi, po Božji podobi ga je ustvaril, moža in ženo ju je ustvaril« (1Mz 1,27). To najpomembnejše spoznanje o izvoru človeka je temelj vseh razlag o njegovi edinstveni vlogi v redu stvarstva, o njegovem dostojanstvu in o njegovi brezpogojni zavezanosti prizadevanju za dobro. Ker je Bog eden, je za vse ustvaril iste zakone in merila, za vse je določil iste namene in vsem je dal naravno sposobnost spoznanja izvora in veličastnega cilja našega življenja. V jeziku družboslovja in politike to pomeni, da spoznanje o stvarjenju sveta in človeka v njem pomeni temelje načela enakosti vseh in torej demokracije v najbolj zlahtnem pomenu besede.

Spoznanje o stvarjenju, o Božji previdnosti, o učlovečenju Božjega Sina in o njegovem vstajenju je osnovni povezovalni princip na spoznavni in čustveni ravni. V doživljanju enega Boga, v območju katerega živimo, se gibljemo in smo, doživljamo enovitost sveta in vesoljne človeške družine. Na spoznavni in čustveni ravni pomeni dolžnost spoštovanja do vseh, zavest o nujnosti solidarnosti in veličastno nalogo prizadevanja za mir. Vse to je mogoče, ker je Bog Stvarnik vsakemu človeku v samo njegovo naravo vcepil sposobnost spoznanja dobrega in hudega in moč hrepenenja po dobrem, ko se je čas dopolnil, pa je poslal Svojega Sina, da v polnosti izpriča skrivnosti našega življenja. Sveto pismo je zato knjiga, ki je temeljnega pomena za odkrivanje vseh razsežnosti naše narave in celotnega našega življenja in najbolj vredna, da jo beremo z vsem srcem in z vsem mišljenjem.

Biblične kateheze Besede življenja, ki jih lahko uporabimo tudi za molitveno branje Božje besede (lectio divina), bodo primeren kažipot skozi vsebine Svetega pisma, ki nas usmerja v odkrivanje nas samih, v naših stiskah in upih ter v veri v večno življenje.

akademik prof. ddr Jože Krašovec

BESEDE ŽIVLJENJA 1

Je prva v seriji knjig s tem naslovom in pomeni prvi korak k uvajanju BOŽJE BESEDE v redni pouk. Predstavlja torej oživiljanje in dopolnitev osnovnošolskega pouka.

Svetopisemske zgodbe, ki naj bi jih otroci poslušali v prvem razredu, v starosti okoli šestih let, so zgolj prvo bežno srečanje s Svetim pismom. Na hitro se knjiga dotakne vseh bistvenih dogodkov v Svetem pismu. Svetopisemske zgodbe nato povezujemo s sedanjim časom in okoljem, v katerem otrok raste. Prav rahlo, zgolj nakazano. Želeli smo se čim bolj približati načinu, ki ga otroci srečujejo ob prebiranju povesti, kjer spoznavajo tudi nauke za življenje, ki jih prebrana besedila prinašajo. Vendar se že pri teh prvih lekcijah, čeprav le v zametkih, poslužujemo tako imenovane metode **Lectio divina**. Ta zelo star molitveni način branja »svetih spisov« smo, v posodobljeni različici seveda, izbrali kot primeren pri podajanju **BOŽJE BESEDE**.

Projekt ni le plod razmišljanj in kabinetnega dela. Osnovne zamisli so bile dopolnjene in spremenjene na temelju večletnega dela z otroki v veroučnih skupinah. Otroci so sodelovali z veseljem in zanimanjem.

Kako uporabljamo knjigo?

➤ Najprej zbrano preberemo pripoved iz Svetega pisma, ki je v prvem razredu le kratka obnova svetopisemskega besedila.

➤ Skupaj si ogledamo ilustracije, ki pomagajo zgodbo otrokom še bolj približati in vtisniti v spomin.

➤ Nato skupaj ponovimo, kar smo prebrali.

➤ Sledi molitev, odgovor na Božjo Besedo.

➤ Nato z otroki malo pokramljamo in skušamo iz zgodbe potegniti kakšne misli ali nasvete za vsakdanje življenje.

Na koncu si ogledamo umetniško sliko na eno izmed tem, ki nam jo je predstavila svetopisemska zgodba. Otrokom želimo počasi približati dolga stoletja umetniškega ustvarjanja velikih evropskih slikarjev. Slike so vzete iz različnih galerij, muzejev in cerkva po svetu. Tako otrokom omogočamo, da na lahek in prijeten način vstopijo v svet visoke umetnosti - evropske kulture. Ne nazadnje so bile te slike dolga stoletja eden izmed oznanjevalcev vere in nauka Cerkev.

SEZNAM UMETNIŠKIH DEL

1. Vincent van Gogh (1853 – 1890), Vrbe ob sončnem zahodu
2. Tintoretto (1518 – 1594), Adam in Eva
3. Joseph Anton Koch (1768 – 1839), Noetova zahvalna daritev
4. József Molnár (1821 – 1899), Abrahamov odhod
5. Jusepe de Ribera (1591 – 1652), Jakobove sanje
6. Claes Corneliusz Moeyaert (1592 – 1655), Bratje pred Jožefom z najdenim kelihom
7. Raffaelova šola, Prehod skozi Rdeče morje
8. Rembrandt van Rijn (1606 – 1669), Mojzes s tablama z desetimi zapovedmi
9. Paolo Veronese (1528 – 1588), Samuel mazili Davida
10. Caravaggio (1571 – 1610), David z Goljatovo glavo
11. Peter Paul Rubens (1577 – 1640), Salomonova sodba
12. Francesco Hayez (1791 – 1882), Porušenje templja
13. Jacopo Pontormo (1494 – 1557), Rojstvo Janeza Krstnika
14. Gerard van Honthorst (1590 – 1656), Poklon pastirjev
15. Sandro Botticelli (1445 – 1510), Poklon modrih
16. Bartolomé Esteban Murillo (1617 – 1682), Jezusov krst
17. Gerbrand van den Eeckhout (1621 – 1674), Jezus pridiga ob Genezareškem jezeru
18. El Greco (1541 – 1614), Apostol Peter, Apostol Andrej, Apostol Janez, Apostol Jakob starejši
19. El Greco (1541 – 1614), Jezus očisti tempelj
20. Leonardo da Vinci (1452 – 1519), Zadnja večerja
21. Fra Angelico (1395 – 1455), Kristusovo prijetje, Judežev poljub in Peter, ki Malhu odreže uho
22. Jacopo Bassano (1510 – 1592), Pot na Kalvarijo
23. Caravaggio (1571 – 1610), Nejeverni Tomaž
24. El Greco (1541 – 1614), Binkošti
25. Peter Paul Rubens (1577 – 1640), Sveti Peter
26. Caravaggio (1571 – 1610), Spreobrnjenje apostola Pavla
27. Matthias Gerung (1500 – 1570), Štirje jezdec Apokalipse

KAZALO

1.	ZAČETEK	8
2.	PRVA ČLOVEKA	12
3.	VESOLJNI POTOP	16
4.	ABRAHAM	20
5.	JAKOB	24
6.	JOŽEF	28
7.	MOJZES	32
8.	DESET ZAPOVEDI	36
9.	ŽIVLJENJE V OBLJUBLJENI DEŽELI IN SODNIKI	40
10.	KRALJ DAVID	44
11.	KRALJ SALOMON	48
12.	HUDI ČASI	52
13.	JANEZ KRSTNIK	56
14.	JEZUS	60

15.	OBISK MODRIH	64
16.	JEZUSOV KRST	68
17.	JEZUS UČI, OZDRAVLJA IN OŽIVLJA	72
18.	JEZUSOVI UČENCI IN APOSTOLI	76
19.	JEZUS V JERUZALEMU	80
20.	ZADNJA VEČERJA	84
21.	JEZUSA PRIMEJO IN OBSODIJO	88
22.	JEZUS UMRE NA KRIŽU	92
23.	JEZUS JE VSTAL	96
24.	PRIHOD SVETEGA DUHA	100
25.	PETER GRADI PRVO CERKEV	104
26.	PAVEL POSTANE APOSTOL	108
27.	RAZODETJE	112

BESEDE ŽIVLJENJA 1

ISBN 981-961-6873-30-7